

забезпечення їх корегування в період здійснення розробки запасів виїмкових одиниць. Ця методика реалізована у вигляді програмного забезпечення системи моделювання процесу розробки запасів виїмкових одиниць. Вона була перевірена у лабораторних умовах шляхом здійснення моделювання виїмкових одиниць, які вже були відпрацьовані на залізорудних шахтах. На даний час ця система проходить випробування у промислових умовах шахт Криворізького залізорудного басейну. У перспективі планується розширення цієї системи засобами моделювання процесу розробки уранових родовищ.

УДК 338.2:351

ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА КРАЇНИ: СУТНІСТЬ І МЕХАНІЗМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Поліщук І.Г., к.е.н., доцент кафедри економіки, організації та управління підприємствами, **Козир А.А.**, магістрант. Криворізький національний університет

Вступ. Економічна безпека країни є основою для формування та належного функціонування всіх складових національної безпеки, а в сучасних кризових умовах української економіки та війни на сході країни особливої гостроти набуває проблема економічної безпеки окремих її регіонів, вплив яких на суспільно-економічний розвиток країни починає зростати в умовах децентралізації. Національна безпека – це захищеність життєво важливих інтересів громадянина, суспільства, держави через виявлення, запобігання та нейтралізацію загроз національним інтересам. Гарантування безпеки є однією із базових з функцій держави. Економічна безпека являє собою складову національної безпеки, що забезпечує не тільки захист національних інтересів, але й формуючий механізм їх реалізації та захисту, підтримки соціально-економічної стабільності суспільства. Окрім цього, вона покликана контролювати хід реформ у країні, стратегію соціально-економічного розвитку, що забезпечить стійкий стан економіки.

Метою роботи є обґрунтування шляхів формування економічної безпеки в сучасних кризових умовах.

Матеріали та методи. Для економічної безпеки важливо виділяти такі категорії, як граничні значення та загрози. Граничні значення відображають максимально допустимі рівні зниження економічної безпеки, рівня та якості життя населення, витрати на підтримку й відтворення економічного потенціалу. Їх перевищення призводить до появи загроз, що стримують розвиток економіки, оскільки загроза розглядається як фактор, що створює небезпеку та наносить збиток економіці, руйнуючи її. Граничні значення визначають виходячи зі специфіки досліджуваного явища. Їх можна визначити за допомогою експертів та їхнього досвіду.

Економічну безпеку як складову національної безпеки розглядали такі дослідники, як О.С. Власюк, Н.П. Сисоліна, В.І. Ткачук, О.А. Прокопчук, М.І. Яремова, Л.С. Шевченко, О.В. Ареф'єва, Т.В. Кузенко, К.О. Утенкова [3] та інші.

Головні показники економічної безпеки з погляду сучасної науки виступають інструментом оцінки стану економіки, а з точки зору важливості процесів відображають сутність економічної безпеки.

До них відносять:

зростання економіки, що включає показники валового внутрішнього та національного продукту, національного доходу, обсягу й темпу промислового виробництва, галузевої структури національного господарства і динаміки окремих галузей тощо;

показники, що відображають стан ресурсного, виробничого і науково-технічного потенціалу країни;

показники динамічності й адаптивності господарського механізму, а також його залежність від зовнішніх факторів;

показники, що відображають рівень життя населення [1].

Результати. У глобальному плані економічну безпеку може гарантувати лише конкурентоспроможна економіка. Тому основним завданням керівництва держави є створення ефективного економічного, політичного та правового середовища. До конкретних заходів можна віднести аналіз галузей економіки

країни та їх здатності до конкуренції на світовому ринку, вибір найбільш пріоритетних сфер для розвитку та створення умов для виходу їх продукції на світовий ринок, активну участь у їх підтримці через державні програми галузевого розвитку.

Окремо слід наголосити на врахуванні місця країни в сучасному світі в контексті якості людського капіталу, стану рівня освіти в країні і ступеня використання науково-технічних розробок у виробництві. Достатня кількість робочої сили та сировинних матеріалів все менше розцінюється як конкурентна перевага, що демонструють такі країни, як Японія, Сінгапур, Південна Корея [2].

Забезпечення ж регіональної безпеки потребує вдосконалення територіальної організації суспільства, створення умов для збалансованого та стабільного соціально-економічного розвитку регіонів країни, формування в них можливостей до саморозвитку.

Висновки. Отже, на сьогоднішній день актуальним залишається питання забезпечення економічної безпеки, що гарантує незалежність країни та є умовою для подальшого її розвитку та зростання рівня життя її громадян.

У стратегічному плані економічну безпеку гарантує лише конкурентоспроможна економіка, розвиток якої є основним завданням нашої держави.

Список літератури.

1. Клімова Г.П. Економічна безпека у системі забезпечення національної безпеки держави. *Вісник Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого»*. 2016. № 3 (30). С. 207–210.

2. Клімова Г.П. Економічна безпека України: поняття та шляхи забезпечення. *Вісник Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого»*. 2015. № 3 (26). С. 222–224.

3. Утенкова К.О. Економічна безпека як складова національної безпеки України. *Вісник ХНУ імені В.Н. Каразіна. Серія «Міжнародні відносини. Економіка. Країнознавство. Туризм»*. 2019. Вип.9. С. 133–144.